

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ioannis Tollenarii Brvgensis e Soc. Iesv Specvlvm
Vanitatis Sive Ecclesiastes Solvta Ligataq. Oratione
Dilvcidatvs**

Tollenaer, Jean de

Antverpiæ, 1635

Metrica Paraphrasis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68633)

inter bruta etiam Dei notitiam est consecutus. Et quis dubitat, quin omnibus fortunæ donis optabilior fuerit Prophetæ Iob sua calamitas? Sanè D. Chrysoſtomus Chryſoft. Hom. 5. ad Pop. Ant. affirmare non veretur, finum illum, in quo ſedebat Iob, omni tribunali Regio venerabiliorem ſibi videri. Et multi nunc, inquit, transmarinam peregrinationem à terræ finibus fuſcipientes in Arabiam abeunt, vt finum illum cernant: & conſpicati terram, deoſculantur, quæ illius victoris certamina & cruorem omni auro pretioſiorem exceperit. Ex his cum perſpicuum ſit, quàm iniqua ſit hominis aduerſus Deum de temporis iniquitate & rebus aduerſis expoſtulation; ad aliam querelam, quæ plus in ſpeciem habet fundamenti, & iſtis interdum ſapientibus excidit, cum Eccleſiaſte pergamus.

SECTIO DECIMAQVARTA.

ECCLESIASTES.

VERS. 16. Hæc quoque vidi in diebus vanitatis meæ: Iuſtus perit in iuſtitiâ ſuâ, & impius multo viuit tempore in malitiâ ſuâ.

17. Noli eſſe iuſtus multum: neque plus ſapias quàm neceſſe eſt, ne obſtupescas.

18. Ne impiè agas multum; & noli eſſe ſtultus, ne moriaris in tempore non tuo.

METRICA PARAPHRASIS.

ECCE alius vitæ ſcopulus probroſa minatur
 Naufragia, & aſtu pectus ancipiti rotat.

Ooo

Summe

Summe Deus vastum nutu qui concutis orbem,
 Aptasque rerum ac temporum alternas cives,
 Nullone humanos libras examine casus?
 Nullane nos in parte curarum locas?
 Heu vidi, dum suspirans mea fata peregi,
 Vitaque mimum umbratilem in scenam dedi,
 Vidi alacri vultu ac recta ceruice nocentes,
 Quaeis una lex libido, quaeis nullum est iugum,
 Qui innocuis ludunt iugulis, rapiuntque, feruntque,
 Scelusque nullum sceleribus pasti autumant,
 Ducere inoffensos natura tramite cursus
 Adusque seras capitis incani niues.
 Nulla licet scelerum saties, neque cura pudoris
 Male feriat limitem figat, tamen
 Qui sola terrarum despectat ab aetheris axe,
 Longam nefastis prorogat vita diem.
 Parte alia iustique tenax cultor honesti
 Paene inter aras funus immeritum cadit.
 Nil pietas, nihil cana fides, nihil inclyta virtus
 Cohibere tela mortis indomita queunt:
 Sed veluti cum vere nouo pubescere tellus
 Incipit, et hortos primus inuestit color,
 Aut tenera ad Boream declinant lilia culmos,
 Aut verna pluuiis purpura exspirat Notis,
 Inuida fata piis mediae sic fila iuuenta,
 Et quos coronant merita, praecunetis secant.
 En scopulum. Quid enim superis pia turba litamus,
 Decreta sceleri poena si iustum premit?
 Ah! caue ne fatis legem praescribere tentes,
 Superumque placita lance mendaci exigas.
 Neu nimum sapuisse velis, rebusque minorem
 Aciem fatiges ingenio calo abditis.

Ut Phœbi radiis caligant luminis orbes,
 Sic tibi retusa mentis obrepet stupor.
 Impia sacrilego neu lingua regurgitet æstu,
 Commenta stolidi cordis in Deum euomens,
 (Otia ceu cæli sub cardine languida ducat,
 Securus imas fors quid in terras vehat)
 Ne tibi sidereâ fulmen iaculetur ab arce
 Crudoque vitam funere abrumpat Deus.
 Sit licet vsque pius, serasque ardescat in iras,
 Et ad nocentem lanceo adrepat pede;
 Si tamen in calum blasphema resolveris ora,
 Celeres in iras læsa maiestas ruet.

PROSA EXEGETIS.

NOVVS hîc lapis offensionis obiicitur, noua quere-
 larum seges ac materia: & in speciem quidem prio-
 ri illa vulgi quiritatione solidior, reuerà tamen ad cu-
 mulum miseriarum huius vitæ pertinens (quæ, vt infi-
 nuat Ecclesiastes, non tantum vanitatis est plenissima,
 sed etiam ipsa vanitas) quod nimirum iusti in medio
 ætatis flore, dum se Deo vel maximè probant, immaturâ
 morte succidantur; impij verò, dum in omnium scele-
 rum colluione volutantur, etiam vltra metam votorum
 suorum vitam voluptatesque producant. Cùm enim de
 Deo eiusque prouidentia nihil nisi iustum sanctumque
 concipere fas sit; mirantur & indignantur non pauci,
 eam in hac vitâ iustorum atque impiorum sortem vi-
 deri, quam ad æquitatis lancem reuocare vix possint.
 Sanè, si Boëtium audimus, mala fieri in regno scientis
 omnia, potentis omnia, sed bona tantummodò volentis
 Dei, nemo satis potest nec admirari, nec conqueri. Et
 tamen vix orbe condito innocentis Abelis sanguine terra
 imbuta

*Iustis in-
 terdum
 breuissi-
 ma, impijs
 longa vita
 conceditur.*

*Boëtius
 lib. 4. de
 Consol.
 Prof. 1.*